

GAZETA KRAKOWSKA

Nr. 7.

W NIEDZIELE DNIA 25. STYCZNIA 1807.

Z Wiednia d. 17. Stycznia.

Nieznaniomy dobroczyńca, który chciał mieć imię swoje ukryte, posłał do C. K. nadwornego wydziału dobroczynności 300 ryń. aby pomiędzy ubośtwa w czasie terazniejszej zimy rozdane zostały.

Na d. 15 Grudnia 1806 umarł w Wiedniu C. K. Jenerał major Rupp w 49 roku życia.

Z Petersburga d. 10. Grudnia.

Przez Orenburg odebraliśmy wiadomość, że Chan Bucharski, Mir Chaiwar, opanował zbroyną ręką Chiwa. Rzecz tak się zaś miała:

„Najpierwszą przyczyną poróżnienia się między Chanem Bucharskim i Itazarem, czyli ministrem wojennym drugiego rzędu było, że ostatni wybierał opłaty od przechodzących rzeczy dla pierwszego przez Chiwę; nie przestając na tem Itazar, kazał złupić karawanę Bucharską, a nakoniec oświadczył, iż nie uznaje samowłasności Chana Bucharskiego nad Chiwą, iż wyrównywa mu w godności, i na reszcie opanował jedną twierdzę Bucharską. Rozgniewany Chan takowym postępkem, i procz tego podniecony przez nieukontentowa-

nie swego ludu, wysłał w Lipcu 1806 18,000 wojska przeciw Chiwie. Itazar uterzył w 8000 ludzi na te wojska przy rzece Amudaria. Wojska Bucharskie poniosły niejaką stratę w pierwszej potyczce; ale w drugiej porażeni byli Chiwianie, i wiele ich zabito. Itazar chcąc się ratować w nawie przez rzekę Amudaria, przewrócił się i utopił. Chiwa została więc podbitą. Chan Mir Chaiwar oddał rządy nad tą prowincją jednemu z przywiązanych do siebie mieszkańców i wyniósł go do godności Juaka. Na inne urzędy wyznaczył osoby, na których wierze może polegać, a duchowne urzędy powierzył Bucharom. „

Z Hagi d. 31. Grudnia.

Officerowie zbroynych mieszczan byli w niedzielę przedstawieni Królowi, równie iak wiele innych osob.

W przyszłym roku cała armia Hollenderska nosić będzie mundur biały. Wielu oficerow już zawdzięczał takowe mundury.

Gazety nasze ogłosiły następujące mowy, któremi wyznaczona od Króla Jmci W. Brytanii kommissya zagaiła d. 19 Grudnia posiedzenia parlamentu:

" Lordowie i Mci Panowie niższej izby! — J. K. Mość polecił nam, abyśmy was zapewnili, iż wielkim test dla niego ukontentowaniem, że w trudnych i ważnych okolicznościach, w których jesteście zwołanemi, polegać może na stałym przywiązaniu i wierności swego parlamentu, po miarę nie dawa sposobności poznania uczułow swego luda. — J. K. Mość rozkazał przelażyć wam urzędowe pisma, które zaszły w ciągu ostatnich układaw z Francją. J. K. Mość użył wszelkiego usiłowania do przywrócenia spokoju i powszecznego, na warunkach zgodnych z interesem i honorem tego luda, i niezaruszoną wiernością względem swych sprzymierzyńców, którą ten kraj od dawna się szczyci. Lecz ambicya i niesłuszność nieprzyjaciela zniszczyły te usiłowania, i wznieciły razem nową wojnę, której powodzenia sprawiły najołtkańsze wypadki. — Po zniszczeniu konstytucyi Niemieckiej, i po podbiciu większej części znaczniejszych krajow Niemieckich, zobaczyły się nawet Pruski (bydź zagrożonemi, pomimo licznych ofiar, które uczyniły, dla odwrócenia niebezpieczeństwa. — Widziły się nakoniec bydź przymuszonemi do oparcia się otwarcie systematowi powiększania i zdobyczy bez granic. Lecz ani to postanowienie, ani środki, które potem przedsięwzięły, nie były przodem z J. K. Mcją umowione. Nie okazano nawet skłonności do uczynienia zadosyć za obelgi, które sprawiły nieprzyjaźń między obiema krajami. W takim położeniu rzeczy nie zaniedbał wszelako J. K. Mość przedsięwziąć natychmiast najsłodszych środkow do opierania się i do działania połączonego siłami przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi. — Wśród najokropniejszych zdarzeń i w najtrudniejszych okolicznościach nie zachwiała się wierność sprzymie-

rzyńców Jego Królewskiej Mci. Stateczne postępowanie Króla Szwedzkiego zasługnie na największe pochwały. Największa pannaie zgoda między J. K. Mcją i Imperatorem wszech Rosji, która powiększyła się jeszcze przez okazanie nawzajem szczerości, i Jego Król. Mość: nie wątpi wcale, iż przyłożycie się do starć, których dokłada dla utrzymania i stwierdzenia przymierza, od którego zawisła jestyście nadzieia przywrócenia na przyszłość bezpieczeństwa na całym łądzie.

Mci Panowie izby niższej! J. K. Mość polega z zupełnem zaufaniem na waszey pomocy w usiłowaniach, takich honor i niepodległość waszego kraju wymagają. Potrzeba pomnożenia podatkow przerazi zapewne wasze czułe serca, i bardzo jest przykrą dla J. K. Mci. Co zaś dobrego zrobić możecie, jest to, iż naradzając się nad wydatkami różnych części staży publiczney, starać się macie stosownie do życzenia J. K. Mci, połączyć najsłodszą oszczędność z nadzwyczajnemi usiłowaniami, takich użyć koniecznie potrzeba przeciw straszacy i zawsze wzrastającej się nieprzyjaciela.

Lordowie i Mci Panowie niższej izby! Długi ciąg nieszczęść, które spotkały stały łąd Europy, nie mogły także nieszkodzić w pewnym względzie wielkim interesom tego kraju. Lecz w ciągu wszystkich tych klęsk, miał J. K. Mość ukontentowanie widzieć pomazającą się zawsze waleczność i siłowość swego luda, którego jednomyślny i stanowiący opór był nietylko pożytecznym dla niego, okrył go sławą, ale nawet stał się dla sąledekich narodow chwalebny przykładem. Niezwyciężona odwaga i karność flot i armii J. K. Mci pokazują się zawsze w niezmienney świetności. Wielkie źródła naszej pomyślności i naszej potęgi w cale się nie zmniejszyły. Narod W.

Bytanii nigdy jeszcze nie okazał tak połączo-
nych uczuciu i usiłowań, nigdy jeszcze nie
był tak skłonny jak teraz do utrzymania w
człowieczeństwie niepodległości królestwa i powagi cha-
rakteru narodowego. Przy takich korzyściach
i przy najpokorniejszym zaufaniu w protek-
cyi opatrności Boskiej, spodziewa się J. K.
Mość dokazać wszystkiego, czego tylko wiel-
ka sprawa, o którą rzecz idzie, wymaga, bę-
dąc przekonany o dzielnej pomocy mądrych
waszych naradzców, i jako też o doświadczonym
przewiązaniu, wierności i ogólnym zapale
walecznego swojego ludu. „

Z Londynu d. 19. Grudnia.

(Przez Danią.)

Na początku tej jesieni gdy Admirał
Hood na wysokości Roszefortu z Francuzkie
fregaty zabrał, przyczem utracił prawą rękę,
uciekła mu była jedna z 2 korwetami; te za-
winęły teraz szczęśliwie do Gwadelupy w
zachodnich Indyach. Niem tam doszły były
od kilku naszych wojennych okrętów ścigane,
ale nie mogły ich dogonić.

Nowa pożyczka na rok przyszły na 15
mili. f. szt. wynosić.

Wysła niedawno z Anglii wyprawa ma
być przeznaczoną na zdobycie Martyniki.

Przy wyspie Whig; zatopit się okręt z
wielu podróżnemi; znajdowała się także na
nim cała kompania aktorów.

Doktor Beattie, który dobył z zwłokow
Nelsona kulę, którą był zabity, nosi ją w
pięknej oprawie przy sobie; oferowano mu
za nią znaczne sumy, ale nie przyjął.

Teraz jest w Londynie panującą modą u-
czyć się języka Niemieckiego; ale znajdując
go bardzo trudnym dla cudzoziemca.

Z Parwla d. 3. Stycznia.

Z mężów, którzy zrobili sobie byli wiel-
ką reputacyą w Europie, umarli w roku ze-

szłym: Xżę Brunświcki, Xżę August Sax-
Gotba; ministrowie Angielscy Pitt i Fox; Ad-
mirałowie Gravina i Villeneuve; Lekarze Bar-
thes i Fouquet; Professor Pallas; Fizycy i na-
turaliści Coulomb, Briffon, i Adanson; Sena-
tor Tronchet; Mounier; Schüller, pisarz Nie-
miecki; Gaillard, Collin d'Harleville, Anque-
til i Retif de la Breton, pisarze Francuzcy.

Korsarz Buloński odbił Anglikom i sa-
prowadził do Kale zabraną Duński okręt z
winem. Lud Angielski, którym ten okręt był
owadzony, wysiadł do Kale i będzie zaprowa-
dzony do przeznaczonego dla jeńców miejsca.

Liły z Londynu donoszą, iż pomiędzy
gabinetem Angielskim i ministrami Amerykań-
skimi tak wielkiej wagi zachodzą trudności,
iż zdatą się między obiema mocarstwami za-
powiadać wojnę, a przynajmniej tak w Lon-
dynie myślą.

Oto jest traktat pokoju zawarty w Po-
znaniu d. 11 Grudnia między Cesarzem Jmć
Francuzow i Królem Saskim.

J. C. Mość Francuzow, Król Włoski i
Protector ligi Reńskiej, i Elektor Jmć Saski,
chcąc przywrócić pokoy pomiędzy obiema kra-
jami mianowali na ten koniec pełnomocnikami
swemi, to jest: Cesarz Jmć Francuzow i Król
Włoski Michała Diuroka, W. Marszałka pa-
łacu, ozdobionego wielką wstęgą legii hono-
rowey, kawalera orderow czarnego i czerw-
nego orła Pruskiego i Badeńskiego orderu wier-
ności, a Elektor Jmć Hrabiego Karola Bosen,
W. podkomorzego, kawalera i kommandera
orderu gwiazdy północney, którzy po wymia-
nie swych pełnomocnictw, ugodzili się na na-
stępujące warunki:

Art. 1. Zaczawszy od podpisania niniejszego
traktatu będzie pokoy i dobra przyjaźń
między Cesarzem Jmć Francuzow, Królem
Włoskim i ligą Reńską z jednej, a Ele-

ktorem Jmć Saskim z drugiey strony.

Art. 2. Elektor Jmć przystępuje do traktatu ligi i przymierza, który w Paryżu d. 12 Lipca r. b. zawarty został, i przez to przystąpienie staie się uczestnikiem wszystkich praw i przyymuie na siebie wszystkie obowiązki przymierza, tak iak gdyby był stroną umawiającą się względem rzeczzonego traktatu.

Art. 3. Elektor Jmć przyymie dostojność Królewską i zasiadać będzie [w kolegium pomiędzy Królami w porządku przystąpienia.

Art. 4. Bez zezwolenia ligi Reńskiey nie może w żadnym przypadku i z iakich bądź przyczyn pozwalać przechodu przez królestwo Saskie żadnem woyskom, żadnemu korpusowi lub oddziałowi iakiegokolwiek bądź mocarstwa nie należącego do ligi Reńskiej.

Art. 5. Gdy ustawy i akta, stanowiące względem różnych wyznań w Niemczech są uchylone przez rozwiązanie dawnego ciata Niemieckiego, iako niezgadające się z zasadami na których liga Reńska utworzoną została, przeto religia katolicka będzie w królestwie Saskim równie iak Luterska wolno wyznawana, i poddani obu religii używać będą bez żadnego wyjątku iednakowych praw cywilnych i politycznych, co J. C. K. Mość za wyraźny kładzie warunek.

Art. 6. Cesarz Jmć Francuzow i Król Włoski obowiązują się wymodz dla Króla Jmci Saskiego w przyszłym pokoiu z Prussami ustąpienie cyrkułu Kotbus.

Art. 7. Król Jmć Saski obowiązują się ustąpić dla Xcia, którego Cesarz Jmć Francuzow i Król Włoski oznaczy, część Turynгии leżącey między księstwami Eichsfeld i Erfurt i wycówwywiącey w ludności cyrku-

łowi Kotbus, która to część łącząca obu te księstwa będzie posiadana przez rzeczzonego Xcia z zupełną własnością i udzielnością. Granice tego ustąpienia będą przez wyznaczonych z obu stron kommissarzy zaraz po wymianie ratyfikacyi oznaczone.

Art. 8. Kontyniens królestwa Saskiego na przypadek wojny wynosić będzie 20,000 ludzi uzbroionych.

Art. 9. Na terażnieyszą kampanią przez wzgląd na zaszcze zdarzenia wynosić tylko będzie kontyniens królestwa Saskiego 1500 jazdy, 4200 piechoty, 300 artylerystow i 12 dział.

Art. 10. Wszelkie kontrybucye ustaią od podpisania niniejszego traktatu.

Art. 11. Niniejszy traktat będzie ratyfikowany i ratyfikacye wymienione zostaną w Dreźnie w przeciągu 8 dni.

Dziato się w Poznaniu d. 11 Grudnia 1806.

Podp. *Diurok.*

Karol Hrabia Bosen.

Dokończenie umieszczonych w Monitorze urzędowych pism względem zerwania układow o pokoy między Anglią i Francją.

Nro. 31.

Niżey podpisany Pełnomocnik Króla Jmci W. Brytanii nie omieszkał przestać swemu dworowi notę, którą mu JW. Minister zagranicznych interesow pod d. 4 t. m. przestał, i śpieszy się z odpowiedzią na nią, donosząc orsz JW. Ministrowi o toku iego postępowañ, który mu J. K. Mość w terażnieyszych okolicznościach przepisać raczył. J. K. Mość W. Brytanii chce zawsze utrzymać ścisłe związki i przymierze, które go z dworem Roslyyskim łącza, znawdnie w nowym postąpieniu wysokiego swego sprzynterzyńca i w dowodach, które razem dał, interesowania się swego o dobro W. Brytanii i o ogólne szczęście Europy, nowe pobudki do nieoddziałania w żadnym przy-

padła swego interesu od interesu dworu Petersburskiego. Z tem wszystkim nie myśli J. K. Mość rozciągać dalej tey zasady, tylko tak iak była już Francuzkiemu rządowi przez Hrabiego Jarmouth stosownie do jego instrukcyi udzielona. Nic nie przeszkadza do ułożenia od dzielnie interesów W. Brytanii i Francyi; lecz J. K. Mość upoważnił tylko niżej podpisanego do podpisania tymczasowey ugody, która w ten czas dopiero moc mieć będzie, gdy pokoy między wiernym sprzymierzyńcem W. Brytanii i Francją zawarty zostanie; na takich tylko podstawach jest niżej podpisany upoważniony do czynienia układów. Niżej podpisany ma rozkaz dodać, iż J. K. Mość dokładnie jest uwiadomiony o żądaniach Petersburskiego dworu, to jest, iż pokoy ma być wzajemnie chwalebny i użyteczny, i oraz zgadzać się z interesami Europy, i jest upoważniony podać warunki pod któremi Rosya (podług dokładnego porozumienia się z J. K. M.) chce zawrzeć pokoy z Francuzkim rządem, i ten pokoy ma być zawarty pod warunkiem, jeżeli go Imperator Jmć potwierdzi. Niżej podpisany wie dobrze, iż winien jest podać Francuzkim pełnomocnikom urzędownie warunki do pokoiu. Tymczasem nie waha się powiedzieć dla zaspokoienia JW. Ministra, iż co do treści prawie są takie same, iakie mu JW. Baron Budberg podał. Niżej podpisany oczekuje z niecierpliwością odpowiedzi, iaką mu JW. Minister zagranicznych interesów na to udzielenia na piśmie dać raczy. Tem zaś więcej pragnie otrzymać ją w tym sposobie, że dwor jego uczynił mu uwagę, iż wiele od niżej podpisanego podanych udzieleń zostały bez odpowiedzi na piśmie. Niżej podpisany ma honor i t. d. W Paryżu d. 13 Września 1806.

P. Lauderdale.

Nro 30.

Kopія noty JW. Ministra zagranicznych

interesów do Lorda Lauderdale pod d. 13 Września 1806. — "Niżej podpisany Minister zagranicznych interesów podał J. C. K. Mci notę, którą go JW. Hrabia Lauderdale pod d. 13 t. m. zaszczycił. J. C. K. Mość widzi z ubolewaniem, iż układy codziennie zdają się wsteczny brać kierunek, i nie może pojąć iakie rząd Angielski ma widoki. — Z początku przywodziło odwieczne sposoby za prawidła i chciano ich potwierdzenia, chociaż rząd Francuzki nigdy ich nie dopuszczał i nigdy o nich mówić nie chciał. Gdy ta trudność uprzętnioną być się zdawała, i Pełnomocnicy Francuzcy uczynili z siebie ofiary, które coraz większą skłonność rządu Francuzkiego okazały do pokoiu, zwrócono się znowu do punktów, które poprzedzały rozpoczęcie układów, i przywodzą pytanie, które trzykrotnie było już załatwione: najprzód przez pełnomocnictwo P. Oubril, które Pełnomocnicy Angielscy czytali, powtore przez pełnomocnictwo, które Anglija dała Lordowi Jarmouth, a potrzecie przez pełnomocnictwo Lorda Lauderdale. Spodziewać się należało, iż nie będzie więcej mowy o rzeczy, która przed pierwszemi ieszcze naradzeniami była ukończona, a nawet przez zaszcze już układy wcale usunięta została. Wszelako chcąc J. C. K. Mość dać nowy dowód swej skłonności do pokoiu, czyni następującą propozycyą: "Iż czynić się maia dalej układy między Francją i Angliją, i że pełnomocny Minister Króla Jmci W. Brytanii umieścić może w umowie iako otwarty lub tajny warunek, lub w jakikolwiek bądź zechce sposobie, co uzna za potrzebne do załatwienia nieporozumień między Francją i Rosyją, ażeby ostatnia należeć mogła do dobrodziejstw pokoiu; lecz rozumie się, iż tylko chwalebne dla obu stron propozycye przyjęte być mogą, tak iżby nie ubliżały rzetelney feli i powadze obu państw, ani też potowiane były osobliwsze

propozycye z strony Rosyi przez P. Nowościcowa czynione, które zapomniane być powinny po zwyciężeniu koalicji, która do nich dała powod., Czynione bowiem bywają propozycye, (które są tylko skutkiem ślepego zaufania i samoistności, nie zasadzające się ani na rzetelney sile państw, ani na ich jeografi cznym położeniu, a zatem iako nie noszące znamienia pokoju, muszą być odrzucane: Francya nie może opuścić interesów państwa Turreckiego, ani spuścić z oka jego położenia, przez które jest oczywiście od Rosyi zagrożone; ale że te wszystkie przedmioty nie należą do układów, o które rzecz idzie, zaczętemuszą być osobno umawiane. — Jeżeli od zaszczytnej odmiany w gabinecie Króla Jmć W. Brytanii pragnie ieszcze zawsze Anglii pokoju, tedy bardzo prędko może przysyść do skutku. Cesarz nie będzie zważał na niektóre ofiary dla przyspieszenia i zrobienia go trwałym; ale jeżeli odmieniła się w Anglii skłonność do pokoju, jeżeli mądre i umiarkowane uczucia, które okazywały się w pierwszych korespondencyach z zmarłym Ministrem, którego oba narody żałują, nie mają więcej przewagi, tedy zamiast pojednania się, nastąpi większe ieszcze rozjątrzenie przez przesadzone żądania. Francya nie przywłaszcza sobie mo cy nadawania praw ani Rosyi, ani Anglii; ale nie przymie także żadney ani od Anglii, ani od Rosyi. Niechaj warunki będą równe, słusznej umiarkowane, a natychmiast pokoy nastąpi; jeżeli gabinet Angielski okaże się nakazującym, przesadzającym swoje żądania, dążącym do powszechnego panowania i nakoniec będzie chciał pokoy dyktować, tedy Cesarz i lud Francuzki nie każe nawet kopiai brać takowych propozycy. Powie na ow czas z zaufaniem w sobie samem, co starożytny radek lud do swych nieprzyjaciół powiedział: — "Żądacie naszego oręza

przysyćcież go sobie odebrać!,, Niżej podpisany ma honor, i t. d.

Podp. Talleyrand, Xąż Benewentu.

(Nr. 33 aż do 38 zawierają w sobie nalegania z iedney, a nie pozwolania z drugiey strony układanie się razem z Rosyją, nakoniec żądanie paszportowdo wyjazdu i onych nakaz wydania.)

Z *Charlestonu* d. 15. *Lisłopada*.

Od dwóch miesięcy nie słyszemy tu iak tylko o zaborach Angielskich i Szwedzkich okrętów przez Francuzkich korsarzow z Gwardelupy i Kajenny. Naywiecey czynią zaborow około wysp Barbadzkich. Naywiększe okręty korsarskie mają po 18, a mniejsze po 6 dział. Większych liczą 10, a mniejszych nie można liczby wiedzieć.

Z *Wirzburga* d. 6. *Stycznia*.

Wielki Xąż Jmć nasz rozkazał, iż rzeczy większey wagi, których rozstrzygnięcie do wyższej władzy należy, mają być na przyszłość zanoszone do rady stanu, w której sam będzie przysyował. Rada ta składać się będzie z ministra stanu, 3 radcow i sekretarza stanu.

Wiadomości Wienne.

Ceterdziesty trzeci dziennik wielkiej armii Francuzkiej. W Kutnie d. 17 Grudnia 1806.

"O godzinie 1 po południu przybył Cesarz do Kutna, iadąc cały dzień w bryczce, poniew z rozciecz nie pozwoliła użyć powozu. Bryczka, w której Marszałek Diurok iechał, wywrocila się, i skaliczył się bardzo w plecy; nie skaliczył się iednak niebezpiecznie, ale będzie musiał z 10 dni w domu bawić. Szahcowe mosty na Pradze, pod Zakroczy mem, nad Narwą i Turumem codzień starają się mocniejszemi. Jutro przybędzie Cesarz do Warszawy. Ponieważ Wisła nadzwyczajnie

jest szeroka, przeto mosty mają po 300 do 400 sążni.,

Czterdzieśty czwarty dziennik wielkiej armii. W Warszawie d. 21 Grudnia 1806.

„Cesarz oglądał wczoraj roboty na Pradze. Ośm pięknych upaliflowanych i opłoconych redut, zajmujące 1500 sążni obwodu, i 3 dety bastyonowe 600 sążni wynoszące, stanowią okopany oboz. Wisła jest jedna z wielkich rzek. Bug jest daleko mniejszy, jednak większy od Sekwany. Most na ostatniej rzece jest zupełnie ukochczony. Jenerał Gauthier zajmuje 25 i 85 regimentem piechoty szaniec mostowy, który Jenerał Challeloup tak rozumnie umocnił, iż lubo niema iak 400 sążni obwodu, opierając się jednak z jednej strony o bagna, z drugiej o rzekę, otacza okopany oboz, który na prawym brzegu zastanie może całą armią przeciw atakom nieprzyjaciela. Jedna brygada lekkiej konnicy odwodowej uciera się codziennie z iadą Rosyyską. — D. 18 Marcz. Davoust uznał za potrzebne dla polepszenia swego obozu opanować wysepkę na ujściu rzeki Wkra. Nieprzyjaciel potrzągnął iak ważnem to miejsce było. Zaczęło się więc żywe strzelanie z ręcznej broni pomiędzy przednimi strażami, ale zwycięstwo i wyspa zostały przy Francuzach. Strata nasza wyniosła tylko kilku ludzi rannych. Officer od inżynierow Clouet, młodziak największych nadziei, ugodzony został kulą w piersi. D. 19 regiment Kozaków wsparty husarami Rosyyskimi usiłował sprzątnąć wielką straż lekkiej brygady konney, stojącą przed szansem nad Bugiem; lecz straż tak się uszykowała, że iey nieprzyjaciel nie potrafił podejść. Jeden z husarow nappierwcy przyakoczył; lecz półkownik rzucił się z szwadronem na nieprzyjaciela, a 13ty szwadron po-

spieszył mu na pomoc. Nieprzyjaciel został porażony. W małej tej rozprawie mieliśmy 3 lub 4 ludzi rannych. Zitrony nieprzyjaciela Kozacki półkownik został zabity; 30 ludzi i 25 koni dostało się w nasze ręce. Lekka nasza iadła oswoiła się iuz z Kozakami w ostatniej kampanii, i wie iak z niemi woiować, którzy przez swoją liczbę i sposób nacierania mogą zastraszyć nie obeznane z niemi woysko. Marszałek Augereau przeprawił się za Wisłę pod Utratą. Jenerał Lapille wszedł do Póttuska. Marszałek Soult przeszedł Wisłę pod Wyższogrodem. Marszałek Bessiereis przybył d. 18 do Kikol z drugim korpusem odwodowej iazdy, a czoło tego korpusu do Siepez. Jazda nasza ucierała się kilkokrotnie z husarami Pruskimi, z których znaczna liczba poymaną została. Prawy brzeg Wisły jest zupełnie z nieprzyjaciela oczyszczony. Marszałek Ney wspiera swoim korpusem Marszałka Bessieres. Przybył d. 18 do Rypina. Prawe zaś iego skrzydło zastania Xżę Ponte-Corvo. Wszystko więc jest w poruszeniu. Jeżeli nieprzyjaciel będzie chciał utrzymać się w swem stanowisku, tedy za kilka dni stoczona zostanie bitwa. Za pomocą Boską wypadek iey nie może być dla nas wątpliwy. Armią Rosyyską dowodzi Marszałek Kameński. Pod nim dowodzą Jenerałowie Beningsen i Buxewden. — Jen. Michelson wszedł aktualnie do Moldawii. Doniesienia zapewniają, że d. 29 Listopada wszedł do Jafs. Donoszą niemniej, iż jeden z iego jenerałow opanował Bender. — Wielki Xżę Bergski zachorował na febrę; lecz zaczyna się mieć lepiej. — Czas jest tak łagodny iak w Październiku bywa w Paryżu, tylko deszczowny, przez co bardzo popsuty się drógi. Dostaliśmy znaczną ilość wina dla utrzymania sił żołnierza. — Pałac Królów Polskich jest piękny i dobrze umeblowany. W War-

szy wie znajduie się bardzo wiele pięknych pałacow i domow. Lazarety nasze bardzo w dobrych miejscach są założone, co nie małą jest korzyścią w tym kraju. Nieprzyjaciół zdaje się mieć wiele chorych. „

Książę Anhalt-Deśch chciał woyska swoje przy Strehlen zgromadzić, dla pośpieszenia na odsieć Wrocławowi. Lecz dowiedziawszy się Jenerał Vandamme o jego zamiarze, wysłał d. 23 Grudnia Wirtemberską iazdę z pół bateryi artyleryi pod rozkazami Jenerała Montbrun i oraz Bawarskiego Jenerała Minucci z iedną brygadą w posłtku. Wirtemberskie woyska pobiły zgromadzonych tam Prusaków.

Dla przytłomienia wybuchły we wsiach wzdłuż Werra, Fuldajskich i Wirzburjskich granic insurrekcyi chłopow i rozbrojonych żołnierzy Hesseńskich, (którzy mają już wiele ibroni i opanowali słabo zastłoniany transport 16 dział i prochowych wozow) idą woyska z Moguncyi i Frankfortu.

Gdy insurrekcyja w kraju Hesseńskim coraz daley się rozszerza, i jak mówią, pokazują się iey także ślady w Hanowerskim kraju, wydał zatem rządca w Kassel Jenerał Lagrange następującą odezwę do mieszkańców:

„Mieszkańcy Helli! Hesseńscy żołnierze, którzy są waszemi synami, krewnemi i przyjaciółmi zawsze jeszcze znajduią się na drodze obłąkania, na którą naprowadzają ich złechetni, lubo wyraźnie zapewniłem, iż żaden z nich nie będzie do służby przymuszany. Wam mieszkańcy tego kraju! wam najwięcey na tem zależy, aby niebaczni powrocili do rozumu, i powinniście im dać poznać, iż z ich przyczyny spadną na was wszystkie nieszczęścia i cierpienia wojny, dotykające wasze osoby, wasze familie, słowem to wszystko, co wam najdroższego być może. Mieszkańcy Helli! Jeżeliby wasze usiłowania, o czemu

nie wierzę, daremnemi były, poświęćcie przynajmniej ile wam na tem zależy, abyście nie dali się wciągnąć w przepaść, w którą waszą oyczynę usiłują wtrącić. Jest to mieszkańcy i żołnierze ostatnie napomnienie! „

Podług następujący odezwy powstała także część Monasterskiego kraju:

„Z bronią w ręku spodziewaciez się zmniejszenia nałożoney na wasz kraj kontrybucyi? Uderzeniemże na gwałt chcecie błagać łaski waszego Monarchy? Mieszkańcy hrabstwa Lingen! surowo ukaraany wasz bunt zostanie. Pozostały wierney części kraju waszego ma być trzecia część kontrybucyi odstępiona, a na to miejsce od zbuntowanej zapłacona. Sprawcy i podżegacze buntu mają być chwytanemi, przed kommissyją woyskową stawienemi i na śmierć skazanemi. Znakomiti mieszkańcy mają być aż do zupełnego wypłacenia kontrybucyi do Francyi iako jeńcy odesłanemi, a jeżeli ta nie będzie przed 10 Stycznia wypłacona, tedy ich dobra będą zabrane i sprzedane. Jeżeli przed nadejściem woyska do waszego kraju nie uspokoi się bunt, nie ustana schadzki; i jeżeli woyska najmniejszego oporu doznają, tedy nakażę, aby wszyscy mieszkańcy byli wyciętymi i miano ich popalonemi zostały. Sumem sobie musicie wszelkie nieszczęścia przypisać. Postanowieni od pierwszego rządstwa zdobytych krajow miejscowi urzędnicy są za wszelkie rozruchy w ich dystryktach odpowiedzialni, gdyż mogą użyć sily zbrojney lub wezwać dobrych obywateli do utrzymania porządku. A jeżeliby wyznaczeni i wezwani do tego nie chcieli im być posłusznemi, tedy powinni o tem donieść, ażeby przed kommissyją woyskową stawionemi i iako buntownicy ukaranemi byli. — Dzieło się w pałacu rządowym w Monasterze d. 19 Grudnia 1806.

Podp. Loison, jeneralny Rządca pierwszego rządstwa zdobytych krajow

GAZETY KRAKOWSKIEJ

W NIEDZIELĘ DNIA 25 STYCZNIA 1807.

Z Florencyi d. 6. Grudnia.

W tuteyszem ministerium wielkie zaszczytne odmiany. Pierwszy minister stanu i minister skarbowy są oddaleni; wiele innych wyższych urzędników tu w Florencyi i w Liwornie są podobnie oddaleni. Dowodzący Hiszpańskimi wojskami w Etruryi, Jenerał Ofaril, jest wojskowym rządcą Liworna, a konsul bywszego Króla Neapolitańskiego w Liwornie odebrał rozkaz opuszczenia tego miasta.

Z Genyi d. 18. Grudnia.

W niedzielę rano czyniono tu doświadczenie moździerza nowego wynalazku, pod okiem Półk: od artylerji Menici odlanego. Doświadczenie bardzo dobrze się udało. Bombazalecia przeszło 5000 metrow (2500 sążni) w nadzwyczaj prostym kierunku. Oprócz nadzwyczajnej akuratności wrzuce, ma nowy ten moździerz jeszcze tę korzyść, iż razem jest z lawetem odlany, co zmniejsza nacisk wystrzału na lawet i daleko bombę dalej niesie.

Waleczny Kapitan okrętowy, Ludwik Dederó, o którym nie raz już rzecz była, popisał się na nowo pod Hiszpańskimi brzegami przeciw Anglikom. Seigał dwa Angielskie okręty aż do portu Alikante, z których jeden miał 18 drugi 12 dział, i bił się z niemi wsparty od dwóch

Hiszpańskich łodzi i jednej szebeki o 6 działach. Noc tylko dopomogła Anglikom do ucieczki. — W kilka dni potem zabrał Kapitan Dederó na wysokości przylądka Palas Angielską szebekę o 6 działach.

Stawny pisarz, Professor Monti, wydał nowe pismo wierszem pod tytułem *la Spada di Friderico il grande* (Szpada Fryderyka W.) i przypisał go wielkiej armii Francuzkiej.

Z Moguncyi d. 30. Grudnia.

Marszałek Kellerman kazał oznajmić, iż wszystkie rzeczy bez wyjątku Elektora Heszeńskiego, które w Hanau i innych zamkach znaleziono, będą na rzecz Francuzkiej armii przez publiczną licytację sprzedane.

Zdać się bydyć rzeczą pewną, iż Cesarzowa Jmć Francuzow nie pojedzie już do Berlina. Cesarz Napoleon popiera dalej swoje zwycięztwa i nie powroci zapewne tak prędko do Berlina.

Z Medyolanu d. 26. Grudnia.

W nocy d. 17 t. m. pod czas ciszy wypłynął Półkownik Paoluci z Portobufo z 12 armatnemi szalupami dla atakowania Angielskiej fregaty, która stała na kotwicy niedaleko Grado. Strzelanie rozpoczęło się równo

z świtem; kanonierowie Włosey celowali dokładnie. Lekki atoli wiatr, który około godziny 10 powstał, pozwolił Angielskiej fregacie uciec na przestrzeni morza. Półkownik Paoluci powrócił z swą dywizją do Portobuso, która przedziwnie obroty czyniła i wielką okazała ochotę do spotykania się z nieprzyjacielem.

Podług listów z Rzymu przybył do tej stolicy goniec Hiszpański, przez którego przywieziony list dał powód do zgromadzenia się członków rządu. Też same listy donoszą o przybyciu tamże Nuncjusza z Petersburgu A-rezzo, z zleceniem od Imperatora Rosyjskiego; wiele już odprawiono się z tego powodu zgromadzeń kardynałów. Dodają nawet, że A-rezzo powróci z odpowiedzią do Petersburga.

Wszystkie wojska Francuskie zgromadzone w okolicach Udine, Verony i Brańcia udadzą się przez Tyrol do Polski. Na ich miejsce oczekują innych wojsk z Francyi, dla osadzenia brzegów Adryatyckiego morza zacząwszy od Wenecyi aż do królestwa Neapolitańskiego.

Z Hanoweru d. 26. Grudnia.

Dywizyyny Jenerał Siwary, adjutant Cesarza Jmci Francuzow, wyjechał stąd do Polski. Przed wyjazdem atoli przedsięwziął środki dla opatrzenia twierdzy Hameln iak najszybciej w żywność.

Z Westfalii przybyło tu kilka kompanii piechoty W. Xcici Bergskiego.

Xcic Meklenburski opuszcza swe kraje i uda się na północ.

Z Berlina d. 30. Grudnia.

Nałożono tu teraz iak w czasie siednieietniej woyny podatek na właścicielow domow i mieszkańcow, który potrącony bydmaw czasie z nałożoney na Berlin kontrybucyi.

Poniżsi audytorowie rady stanu postawieni są urzędnikami w krajach Pruskich: P. Chailon intendentem w Głogowie, P. Dupont-Delpont dozorcą kopalni i soli, P. Campan dozorcą poczty, P. L-fond dozorcą lotteryi, P. Perregaux dozorcą stempla, P. Tabourer dozorcą gruntowych podatkow, a P. Houdet dozorcą akcyzy.

Ratyfikacye traktatu pokoju z Xciem Sax-Weimar wymienione tu zostały na d. 23 Grudnia między Jenerałem Clarke, rzędcą Berlina &c. i tajnym Radcą Xcia Weymarskiego Mülller.

Cesarz Jmc Napoleon zakazał naysurowiew, aby nic nie tykano w pałacu i ogrodzie Sans Souci, iakoż kopiowanie w nim tylko malarz naysiękniejsze widoki.

Ośmdziesiąt czterech letni Marszałek Müllendorff, towarzysz oręża W. Fryderyka, który zawsze przeciwiał się terażniejszej woynie, odbiera zawsze od Cesarza Jmci Francuzow dowody szacunku i przychylności. W czasie bytności Cesarza w Berlinie miał szczęście byc wezwany do jego stołu, a nie dawno odebrał nowy dowód jego o nim pamięci. Xcic Minister woieny Berthier napisał bowiem do niego, iż z rozkazu Cesarza będzie mu od 13 Października wypłacona marszałkowska pensya i nadal będzie ją regularnie co miesiąc odbierał.

D O N I E S I E N I A.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniej Edyktem niniejszym wiadomo czynią: że Antoni Stawiski dnia 5 Marca r. b. w Krakowie bezzenny umarł, i testamentem dnia 1go Marca r. b. sporządzony Elżbietę z Poszmannow Radwańską dziedziczką zapisał, tudzież że najbliższym krewnym swoim, jeżeli się w przeciągu lat trzech zgłoszą, sumę 1500 zł. pol. legował. Gdy zaś ci krewni z imienia nie są wyrażeni, ani C. K. Sądom tutej-

szym jest wiadomo, czyli i gdzie oni się znajdują; przeto Edyktem niniejszym wzywają się: ażeby się w terminie przez Testatera oznaczonym do rzezonego Legatu zgłosili.

W Krakowie dnia 17 Grudnia 1806.

Jozef de Nikorowicz.

Sterneck.

Marx.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Galicyi Zachodniej.
Beck.

Niżej podpisany ma honor donieść Publiczności, iż na tuteyszy Jarmark przybył z znacznym składem towarów, iako to kandyzowanych Francuzkich i Medyolańskich owoców, tudzież przedniej musztardy. Kram jego jest oznaczony Nro. 46.

Maciej Drosdek, Cukiernik Budeński.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszemi do publiczney podaie wiadomości: iż część win starych Węgierskich w beczkach, antatach i butelkach znajdujących się, po śmierci P. Jozefa Bartsch pozostających i otaxowanych, na żądanie właścicieli tych win Panów sukcesorów wspomnianego P. Jozefa Bartsch w dniu 7ym miesiąca Lutego r. b. 1807 porzeżając o godzinie 10tej przed południem, a po południu o godzinie 3ciey w kamienicy pod Nr. n. 15 w Rynku stojącej, przez publiczną Licytacją ze gotowe pieniądze sprzedana zostanie. Życzący sobie nabydź win takowych, mają się w czasie i miejscu naznaczonym znajdować.

Gollmayer.

Łodziński.

Kozłowski.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 8. Stycznia 1807.

Matewski.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszym do powszechney podaie wiadomości, iż dworek z ogrodem pod Nrem 25 w sekcyi 3ciey leżący Katarzyny Neiser własny, w dniu 10ym Listopada r. b. dla nie stawienia się licytantów terminie, na żądanie Pana Bernarda Klimsky nowu na dniu 5ym Lutego 1807 roku o godzinie 10tej po południu przez publiczną licytacją w tuteyszym sądzie odprawias się mającą sprzedanym zostanie, a to pod następującemi warunkami:

1) Każdy licytant 10tą część summy szacunkowej przed licytacją złoży.

2) Kupiciel resztując zaś sumnę z licytacji pochodzącą w dniach 14 po odbytey licytacji do tuteyszego sądowego depozytu złożyć będzie winien, gdyż inaczej nowa licytacja na jego niebezpieczeństwo i koszt wypisanaby została.

Wszyscy zatem chcą kupna mający na wyznaczonym wzwyz czasie i miejscu znajdować się mają. Wierzyciele zaś zapisowi niniejszemi napominają się, ażeby nieoczekując osobnych przypozwań pretensye swoje do protokołu licytacji oznaymili, gdyż inaczej przy podziale summy z licytacji wynikającej żaden wzgląd na nich mieć nie będzie.

Gollmayer.

Łodziński.

Hirschberg.

Z Rady Magistratu Ces. Król. Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 28. Listopada 1806.

Michęński.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszemi do powszechney podaie wiadomości, iż na żądanie masy krydalney Jozefa Hitzgiera czyli raczej jego zastępcy P. Adwokata Kregczyka, kamienicę tu w Krakowie ulicy Swieckiej pod Nrem 341 stojącą zt. ryń. 3575 kr. 45 sądownie dnia 4 Listopada 1805 oszacowana, na zaspokojenie długu zt. ryń. 445 przereżconey maffie należącego, po upłynionym już jednym na dniu 20 Listopada b. r. dla

